

Obec PACEŘICE

Liberecký kraj

Program obnovy vesnice

Obec: Paceřice

Katastrální území: Paceřice

Počet obyvatel: 276

Obsah: 1. Úvod - důvod zpracování
2. Historie obce
3. Situační zařazení
4. SWOT analýza území
5. Způsob oživení
6. Vlastní program
7. Závěr

1. – ÚVOD – DŮVOD ZPRACOVÁNÍ:

Program je zpracován v souladu s urbanistickou studií obce a úpravami pozemkového úřadu. Vytýčuje hlavní úkoly vyplývající z návrhové části, konkretizuje akce ke zvelebení, zkrášlení a rozšíření obce, zvýšení její přitažlivosti a zajímavosti nejen pro turisty, ale především k lepšímu uspokojení potřeb místních obyvatel a jejich aktivního zapojení do realizace předložených akcí.

2. - HISTORIE OBCE:

Ve třetím roce znovu získané samostatnosti tj. v roce 1993 obec oslavila 450 let od první písemné zmínky o své existenci.

Vznikla na jihozápadním úpatí táhlého návrší při důležité obchodní stezce do Horní Lužice. Její osudy tak byly značně závislé na celkové hospodářské situaci. Velmi trpěla v letech válečných. Značně byla poničena v Prusko-Rakouské válce roku 1866, do První světové války bylo odvedeno 140 mužů, kde jich 24 padlo.

Od roku 1900, kdy měla obec 634 obyvatel, jejich počet neustále klesal až do roku 1996 na 287 osob.

Paceřice byla vždy samostatnou obcí v jenišovské farnosti okresu Turnov. Po územní reorganizaci v roce 1961 bylo spádové území rozděleno do tří okresů a dvou krajů a naše obec se stala osadou střediskové obce Sychrov.

Osada Husa je správně od roku 1990 přičleněna k obci Paceřice. První zmínky o existenci osídlení v této oblasti se objevují již ve 14. století. U obchodní stezky ze středu Čech do Horní Lužice byl postaven zájezdní hostinec "U divoké husy" s kovárnou a několika chalupami Roku 1812 koupil sychrovské panství kníže Rohan, který do roku 1850 postavil dnešní zámek. Tím se obce Husa postupně rozrůstala a nabývala na významu, zvláště se

stavbou císařské silnice od Mladé Boleslavi na Liberec a Jablonec nad Nisou. Další rozvoj regionu byl umožněn stavbou železnice z Pardubic do Liberce.

Na dokončování přestavby zámku se podíleli také různí řemeslníci z okolních obcí z nichž zvláště vynikla umělecká řezbářská dílna Petr Bušek a synové. Firma původně sídlila v domě čp. 18 u křižovatky v obci. V tomto domě se narodil i Karel Bušek, řezbář a pozdější literát a překladatel, který publikoval pod pseudonymem Bohdan Kaminský. Na paměť jeho narození byla za 1. republiky obyvateli Husy sebrána potřebná částka peněz na pamětní desku, která ještě před II. světovou válkou byla zhotovena. Po ukrytí přes II. světovou válku a poválečné totality byla na konci 20. století instalována a slavnostně odhalena. Po krátké době však byla deska ukradena a v současné době je na původním místě její replika.

Firma Bušků, zejména synové Konstantin a Dominik pracovala na dřevořezbách nejprve pro výzdoby šlechtických sídel, dále na tématech církevních pro kostely (oltáře, kříže, sochy svatých, rámy obrazů atd.) a naposledy dřevořezby s užitnou tematikou, jako bytové doplňky (předsíňové a stojanové věšáky, držáky na kartáče, rámy zrcadel a obrazů, servírovací doplňky a další sortiment).

Rozvoj obce pokračoval nadále i ve 20. století. V první polovině 20. století byli v obci dvě velká truhlářství, dva hostince s obchodem se zbožím smíšeným, klempíř a vodoinstalatér, několik krejčích, kovovýroba pana Františka Mokrého, kamenický mistr Sachunský, a další drobní řemeslníci.

Od války byla osada Husa zanedbávána. V současné době jí chybí základní vybavenost a přes její strategickou polohu v přístupu k zámku Sychrov nemá v souvislosti s historií odpovídající postavení a nepřináší obci Paceřice prospěch.

Nyní s přípravou regionálního uspořádání v rámci libereckého kraje dojde k opětovnému sblížení a zlepšení spolupráce i v širším kontextu Mikroregionu Jizera.

3. - SITUAČNÍ ZAŘAZENÍ OBCE:

Obec Paceřice se nachází na JV okraji libereckého okresu v těsném sousedství obcí okresu Jablonec nad Nisou a Semily. Nyní má necelých 300 obyvatelů bydlících v Paceřicích a na Huse. Rozkládá se na jižním svahu táhlého kopce zvaného "Paceřák", který tvoří přirozené rozhraní mezi turisticky velmi zajímavé oblasti, Český ráj a Podještědí. Je komunikačně snadno a rychle dostupná i z větších měst. Tato celkem atraktivní poloha je však degradována několika vnějšími vlivy. Jedná se o:

- hluk z rychlostní komunikace;
- zápach z velkokapacitního vepřína na přilehlém sousedním KU;
- nelogická a omezující kritéria ochranného pásma NKP Sychrov; bránící rozvoji obce,
- velká zatíženost osobní i nákladní automobilovou dopravou

4. - SWOT ANALÝZA ÚZEMÍ

Vnitřní analýza

Silné stránky, (pozitiva):

- **výhodná poloha** vůči významným městským aglomeracím (Liberec, Jablonec n/Nisou, Turnov, Mladá Boleslav), blízkost zajímavých chráněných přírodních oblastí (Lužické hory, Jizerské hory, Krkonošský národní park, Český ráj) a turisticky vyhledávaných oblastí (Podještědí, Podkrkonoší, Český ráj);
- **velmi dobrá dostupnost** území rychlostní komunikací Praha - Turnov - Liberec a v blízké budoucnosti Liberec - Turnov - Hradec Králové i železniční dopravou z těchto směrů;
- **široká nabídka** kulturních, uměleckých, historických, botanických a přírodních hodnot, (Dvořákův Sychrov, divadelní a operetní produkce, varhanní koncerty, bohatá umělecká a historická zámecká expozice, nejrozsáhlejší sbírka francouzského portrétního umění mimo území Francie, přední dendrologicky významný zámecký park, přírodně zajímavá bývalá zámecká obora s hlubokým kaňonem říčky Mohelky, řada architektonických, stavebních i technických objektů);
- **bohatá tradice** konání akcí nadregionálního významu, (Sychrovská pouť, Skotské hry, Adventní a Velikonoční trhy);
- **prezentace** firemních, společenských i sportovních aktivit, (hasičské soutěže na dráze umělé v Radimovicích nebo čistě přírodní v Radostíně, ostatní příležitostné akce);
- **nezanedbatelný význam** má zámecká obřadní síň a právě budovaný hotel s kongresovým sálem;
- **vzájemně se doplňující** náměty probíhajících komplexních pozemkových úprav a zpracovávaným územním plánem katastrálního území Paceřice;
- **relativní zachovalost** složek životního prostředí bez výskytu extrémních jevů, (kromě přívalových srážek) a nezatíženost krajiny těžbou surovin.

Slabé stránky, (negativa):

- **občasný zápach** z velkokapacitního vepřína na sousedním katastrálním území;
- **hluk, vibrace a znečištění** automobilovým provozem na rychlostní komunikaci i přetížených silnicích vedených středem obce;
- **zastaralá** nebo neexistující technická infrastruktura;
- **stagnující** rozvoj obce včetně osídlení;
- **nedostatečné** finanční prostředky obce na řešení těchto problémů.

Vnější analýza

Příležitosti (šance):

- možnost získání finančních prostředků z podpůrných programů ČR a EU;
- rozvoj turistického ruchu v okolí zámku Sychrov a romantickém údolí říčky Mohelky;
- rozvoj služeb a ubytovacích kapacit;
- rozvoj technického zázemí;
- rozšíření území pro zvýšení sorpční kapacity;
- rozvoj spolupráce mezi sousedními obcemi;
- vzájemná pomoc a spolupráce mezi podnikateli a obcí, a podnikateli navzájem;
- rozšíření podnikatelských aktivit v oblasti uměleckých řemesel a živností;
- možnosti ekologicky orientovaného zemědělství směřující k zachování funkcí krajiny i zvýšení atraktivity území.

Hrozby (rizika):

- nedostatek finančních prostředků pro přípravu a realizaci cílů a jednotlivých opatření, (plynofikace, protipovodňové opatření aj.);
- nedostatek podnikatelského ducha a ochoty ke zdravému riskování;
- upřednostňování produkčního zemědělství před údržbou krajiny;
- stagnace růstu počtu obyvatel venkova.

5. - ZPŮSOB OŽIVENÍ:

Spočívá ve vybudování občanské vybavenosti k užítku obce i turistiky. Nespočívá jen v eliminaci vnějších negativních vlivů, ale především ve vzbuzení a podchycení zájmu občanů o společenské dění v obci, vzájemné pospolitosti, sounáležitosti a uvědomění si vlastní odpovědnosti nejen za současný stav, ale i za obnovu a rozvoj vesnice. V obci není kulturní a společenské středisko, kde by se občané (děti, mládež a dospělí) mohli sejít, pobavit se, poučit se, společensky vyžít. Kde by mohly děti z mateřské školy ukázat rodičům a občanům to co umí, kde by bylo možné pořádat společensko kulturní akce včetně tanečních zábav. Kde by bylo možné pořádat setkání například důchodců, mládeže a jiných spolků. Kde by byla možnost stravování s odvozem jídla pro imobilní občany. Vybudovat důstojnou prodejnu potravin a důležitých běžných potřeb občanů (drogerie, papírnictví...) s dovozem imobilních občanů a špatně se pohybující občanů a tak jim umožnit nákup včetně dovozu nákupů na objednávku. Takže dneska lidé stagnují na řešení problémů, uzavírají se, chybí prvek vědomí sounáležitosti s obcí a ochota pro obec něco udělat.

6. - VLASTNÍ PROGRAM:

A - akce k rozvoji sounáležitosti místních obyvatel se svoji obcí:

- pokračování ve vedení obecní kroniky, která zachycuje dění od znovu nabyté samostatnosti v roce 1990 spolu se zajímavými návraty do stoleté historie;
- vybudování informačního systému obce s využitím bezdrátové elektronické komunikace
- prezentace zajímavých kulturních, historických, architektonických, přírodních a jiných objektů pro zvýšení zájmu a tím i péče o ně;
- vytvoření podmínek pro spolkovou a klubovou činnost
- podpora OS „Slety a Rozlety“ a SDH při organizování zájmových, vzdělávacích, společenských, kulturních a sportovních soutěží a přátelských setkávání občanů při různých příležitostech, pořádaných v souladu s jejich posláním,
- rozšíření spolupráce s mateřskou školou při pořádání a organizaci besídek, které se vždy setkává s živým ohlasem;
- pořádání výstav drobných uměleckých a řemeslných prací místních občanů doplněnou zajímavými výpěstky;
- ke zvýšení prezentace obce vydání reprezentativní publikace
- aktivně využít možností www stránek obce. Pravidelně zařazovat aktuality z obce, informace z činnosti OÚ, zprávy z komisí, www stránek využít pro diskuzi s občany,
- plně se zapojit do činnosti MR Jizera a OS MAS Turnovsko,

B - akce k rozvoji hospodářství obce:

- realizací a úspěšným dokončením komplexních pozemkových úprav vytvořit vhodné podmínky pro další rozvoj obce
- zodpovědným zpracováním územního plánu, stanovit kritéria odpovídající možnostem rozvoje obce
- vhodné usměrnění a individuální podpora podnikatelských aktivit místních i přespolních subjektů za účelem rozvoje pracovních příležitostí.
- prověření možnosti vybudování centra energetického využití bioodpadu, energie slunce, vody i větru tak, aby se dal zapojil do podporovaných aktivit výroby energie z obnovitelných zdrojů,
- podpora aktivity zpracování dřevního odpadu z lesů, rozsáhlých intenzivních sadů a dřevozpracujících firem

C - akce k zachování, údržbě a obnově venkovské zástavby:

- oprava historické hasičské zbrojnice na Huse a její nové vhodné využití;
- vzhledem k značnému zájmu o bytovou výstavbu v rámci pozemkových úprav vyčlenit prostory pro individuální výstavbu rodinných domků a to v prostoru mezi osadou Husa a parkem zámku, dále prostor mezi osadou Husa a obcí,
- vhodné využití historicky a přírodně cenného území

D - akce k zachování a zkvalitnění občanské vybavenosti:

- realizovat stavebně technická a jiná opatření v mateřské škole s cílem zachování a jejího dalšího fungování, jako nezbytného předpokladu udržení mladých rodin v obci,
- vybudovat sportovní a kulturně společenský letní areál na Rybníčku na Huse;
- vybudovat systém hřišť pro netradiční sportovně rekreační vyžití občanů i návštěvníků,
- vybudovat koutek pro malé děti;
- vybudovat srubový přístřešek pro organizování společenských přátelských setkání občanů při hudbě, táboráku, pořádání koncertů amatérských hudebních skupin. Využít přirozeného sklonu terénu;
- celý prostor elektrifikovat a osvětlit;
- areál koncipovat pro možnost sportovního a kulturního vyžití dětí, mládeže a dospělých;
- navázat na historii obce, a využít komunikačně přístupnou lokalitu s krásným výhledem na celý masiv Českého ráje, počínaje Troskami a konče Drábskými světničkami, v prostoru pod Rekuperem vystavět vícefunkční zařízení, které by zajišťovalo následující provoz:
 - a. Zázemí pro cykloturistiku s možností vlastního ubytování ve stanech, chatkách popřípadě motelu se zajištěním služeb na úrovni EU.
 - b. Restauraci s vyvažnou pro stravování občanů a hostů, dovoz stravy do výrobních závodů, imobilním důchodcům.
 - c. Společenský vícefunkční sál pro cca 150 – 200 návštěvníků.
 - d. Prostory pro obecní úřad.
 - e. Prostory prodejny potravin, drogerie, papírnictví.

Celý komplex by nesloužil jenom místním obyvatelům, ale i mototuristům a především cykloturistům.

E - akce k úpravě veřejných prostranství:

- úprava prostranství v centrální části osady Husa a kolem pomníku básníka Bohdana Kaminského;
- úprava veřejného prostranství kolem kašny ve Studnicích, přeložení sítě el. vedení
- úprava návsi v Paceřicích;
- oprava hasičské nádrže a úprava okolí;
- terénní a sadové úpravy u hasičské zbrojnice, obecního úřadu a pomníku padlých;
- na Huse dořešit prostor pod zastávkou ČSAD směrem na Doubí;

F - akce ke zkvalitnění technické infrastruktury a komunikací:

- zajistit projektovou dokumentaci realizovat plynofikaci osady Husa;
- rekonstrukce a rozšíření veřejného osvětlení ;
- v souladu s plánem rozvoje vodovodů a kanalizací libereckého kraje rekonstruovat vodovod tak, aby nebyl brzdou rozvoje obce jako je tomu dosud,
- oprava povrchu místních komunikací včetně doplnění příslušenství;
- generální oprava mostu přes Mohelku;
- v osadě Husa vedle silnice vybudovat cyklostezku s chodníkem pro pěší a to od křižovatky u zámeckého parku až po nadjezd nad rychlostní komunikací
- upravit křižovatku na Huse – chodníky, značené přechody, vodorovné dopravní značení;
- vyřešit likvidaci odpadních vod v obci.
- dořešit prostor pro kontejnery na separovaný odpad na všech sběrných stanovištích (Paceřice, Husa, Studnice)

G - akce k ochraně a obnově kulturní krajiny:

- zpracování ideového záměru na využití historicky a přírodně cenného komplexu území zvaného „Dráha“, kolem památných stromů a kulturní památky, plastiky sv. Jana Nepomuckého a lipové aleje „Rohanka“ která je další výraznou krajinnou dominantou, (stromořadí chráněné státem);
- obnovení sítě polních cest a pěšin jako protierozních opatření a obnovení propustnosti krajiny a navázání místních biotopů na územní systémy ekologické stability;
- odstranění náletových a plevelných dřevin z těžko přístupných ploch a jejich nahrazení výsadbou kulturních domácích dřevin.

H - akce ke snížení vnějších nepříznivých vlivů na rozvoj obce:

- dosažení snížení hladiny hluku z rychlostní komunikace masivní výsadbou vzrostlé vegetace;
- dosažení možnosti výstavby technického zařízení nebo bariérové zástavby ke snížení hluku v jižním předpolí obce;
- snížení úrovně pachu v ovzduší z velkokapacitního vepřína na přilehlém katastru masivní výsadbou vzrostlé vegetace, případně zpracováním kejdy anaerobní digescí na stabilizující bezzápachové hnojivo s využitím energetického potenciálu tohoto materiálu
- pokračování v jednání o rozumných podmínkách umožňujících optimální rozvoj obce v ochranném pásmu NKP zámku Sychrov s krajským odborem památkové péče;
- realizovat poldr s podpovrchovým odvodem srážkové vody z hřiště „Na Rybníčku“ do kanalizace pod bývalým Znakem .

7. - ZÁVĚR:

Obec Paceřice je od osady Husa oddělena rychlostní komunikací. Připravovaný Územní plán obce, který navazuje na Komplexní pozemkovou úpravu celého našeho katastrálního území vytvoří harmonické podmínky pro rozvoj kulturních, společenských a sociálních potřeb obyvatel obou částí. Při využití turistické základny by část obce Paceřice nebyla pouze spojkou mezi dálnicí a zámekem, ale obci by přinášela užitek. Ve svém důsledku by to vedlo k angažovanosti obyvatel a spoluúčasti na veřejném životě a zájmu o novou bytovou výstavbu.

Řemeslníci a živnostníci v obci v 1. XIX století.

Paceřice.

Dobytek obchod:	Vecka Josef
Elektrárenská družstva:	Družstvo pro rozvod elektrické energie v Paceřicích, z.sp.s r.o.
Holiči:	Pohl Gustav
Hostince:	Fanta Josef, Laurin Václav
Koláři:	Lukavec Karel
Kováři:	Lukavec Josef, Richter Josef - Zlatá Hvězda
Krejčí:	Čihula Josef
Obuvníci:	Hlava František
Řezníci:	Fanta Josef
Smíšené zboží obchod:	Bažantová Josefa, Mužicková Barbora
Spořitelny a záložny:	Spořitelní a záložní spolek pro Paceřice z. sp. s r.n.T
Trafiky:	Bažantová Josefa, Mužicková Barbora
Zámečníci:	Kozel Ladislav, Najman Josef

Husa:

Hostince:	Pařízek Antonín
Kovové zboží:	Mokrý František
Krejčí:	Čermák Vít
Smíšené zboží obchod:	Pařízek Antonín
Trafiky:	Pařízek Antonín
Truhláři:	Roubínek Jan, Těšina Bedřich
Zámečnictví:	Mokrý František

Tento Program obnovy vesnice byl aktualizován v 12/2006 a projednán a schválen na schůzi zastupitelů dne 28.12.2006.